

متن پرسش

سوالی چند وقت پیش پرسیدم مثل اینکه به دست شما نرسیده است. با سلام خدمت استاد عزیزم استاد شما می فرمایید همه طلبه ها باید دروس رسائل و مکاسب و کفایه را بخوانند و درس خارج بروند و در فقه و اصول ملا بشوند و اصلا ملاک معمم شدن را همین تبحر در فقه و اصول می دانید اما حضرت امام خامنه ای در دیدار با مسئولین حوزه می فرمودند که باید طلاب را از جهت استعداد و علاقه و نیاز چند دسته کرد و فقط بعضی در حد عالی فقه بخوانند و بقیه در رشته های دیگر کار کنند. من نمی گویم مخاطب ایشان ما هستیم ولی این نشان می دهد همه نیاز نیست در حد عالی فقه بخوانند و اصلا اساس موسسات علمی که در قم و اصفهان هست بر همین پایه رشته تخصصی داشتن آن هم در حد پایه ۶ یعنی در حدی که خیلی هم فقه و اصول عالی خوانده نشده است و اصلا بعضی توان فهم کتابهای مرحوم شیخ را ندارند کما اینکه در بین دوستان از این دسته زیاد داریم خوب پس نمی شود نسخه واحدی برای همه نوشت چون ممکن است همین شخص در کلام یا تفسیر وارد شود و از بهترین ها شود پس آیا می توان گفت کسی که استعداد خود و قدرت فهم و توان خود را یافته باید مسیر دیگری برود و نمی شود همه را به یک مسیر برد؟ از لطف شما ممنونم

متن پاسخ

باسمه تعالی؛ علیکم السلام: در هر صورت مردم از یک معمم انتظار دارند که جواب های فقهی آن ها را بدهد و تا کسی در آن حد فقه و اصول نخوانده باشد که مبانی فتوای هر یک از مجتهدین را بشناسد نمی تواند مردم را درست راهنمایی کند. موفق باشید